

Moravskoslezské

EVVO listy 1

Vážení čtenáři,

máte před sebou první číslo nového celokrajského časopisu vydávaného Moravskoslezským krajem s názvem „Moravskoslezské EVVO listy“, který je věnován environmentální výchově, vzdělávání a osvětě u nás v kraji.

Prostřednictvím tohoto časopisu budeme vám, čtenářům, přinášet informace o zajímavých projektech, událostech a akcích v kraji nejprve v elektronické, výhledově také v tištěné podobě.

V tomto prvním čísle se dozvíte něco o projektech, které realizuje Moravskoslezský kraj nebo některá ze středních škol, najdete v něm informace o proběhlých i chystaných akcích a v neposlední řadě časopis obsahuje rubriky jako např. Tipy na výlet, Ekologicky šetrná domácnost, Chráněná území Moravskoslezského kraje, které se v dalších číslech stanou rubrikami pravidelnými. Představíme vám také činnost neziskových a příspěvkových organizací aktivních v ekologické výchově.

Chtěli bychom všem čtenářům podat ucelený přehled o aktivitách v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty nejen kraje, ale i jeho příspěvkových organizací, obcí, neziskových organizací. Touto cestou bychom také chtěli pozitivně motivovat další

subjekty. Věříme, že vás první číslo našeho časopisu osloví a bude přínosným zdrojem inspirací a nápadů pro vaši další práci.

Redakce

Ekologicky šetrná domácnost

Tato rubrika bude věnována tipům a radám, kterými se může řídit každý z nás ve svém běžném životě. Zaměříme se na oblasti, jako jsou ekoznačky, zelené nakupování, výběr ekologických potravin, čisticích prostředků a kosmetiky, odpady, úspory vody a energie.

Chceme-li se chovat k životnímu prostředí ohleduplně, mějme na paměti, že méně znamená více, a že základem takového chování je šetrnost. Mnohdy není nutné nakupovat speciální výrobky či používat speciální technologie, stačí se jen zamyslet nad svým spotřebitelským chováním. V dnešním čísle bychom se chtěli zaměřit na ekoznačky, a co vlastně znamenají.

Ekoznačky

Že nevíte, jak poznat, který výrobek je k životnímu prostředí šetrný a který ne? Určitým vodítkem pro vás mohou být tzv. ekoznačky. Jedná se o ochrannou známku, která zaručuje, že u označeného výrobku byly minimalizovány negativní vlivy na životní prostředí. Vypovídá o tom, že daný výrobek je ve své kategorii šetrnější k životnímu prostředí (i ke zdraví spotřebitele) než ostatní obdobné výrobky (např. vodou ředitelná nátěrová barva mezi ostatními nátěrovými barvami apod.).

Jejich kvalita přitom zůstává na velmi vysoké úrovni.

U výrobků nepotravinářského charakteru je jedinou českou certifikovanou ekoznačkou označení „Ekologicky šetrný výrobek“. Dnes je tímto logem označeno okolo 400 výrobků a výběr je opravdu široký - od toaletního papíru či nátěrové hmoty přes teplovodní kotle a čisticí prostředky až po ekologicky šetrné služby, které nabízí turistický ruch či školství. Více o ekoznačkách naleznete na stránkách www.ekoznacka.cz.

Na našem trhu je vídanou zahraniční ekoznačkou především evropská kytička „The Flower“, která je platná na celém území EU a udělována opět v mnoha oblastech. Další zahraniční ekoznačky naleznete na stránkách neziskové nevládní organizace GEN - Global Environmental Network www.globalecolabelling.net. V této síti označování ekologicky šetrných výrobků jsou sdruženy jednotlivé národní i nadnárodní programy z celého světa.

Pokračování na str. 2

Místní agenda 21 v Moravskoslezském kraji

Moravskoslezský kraj je již druhým rokem zapojen do procesu místní Agendy 21 (MA21), a to prostřednictvím projektu „Implementace MA21 a principů udržitelného rozvoje v Moravskoslezském kraji“, na jehož realizaci získal dotaci v rámci 3. výzvy Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí.

Prostřednictvím tohoto projektu se Moravskoslezský kraj zavázal splnit do konce roku 2011 Kritéria MA21, a to v kategorii C. Tato kritéria umožňují objektivně měřit například to, jak kvalitně je kraj řízen či jak dobře komunikuje s veřejností a zda respektuje její názor. Sledují rovněž úrovně systému místního či regionálního strategického řízení, které mají vliv na dlouhodobý a stabilní rozvoj kraje.

Dalším cílem procesu MA21 v Moravskoslezském kraji je také zvýšení informovanosti a zapojení obyvatel do realizace MA21 a posílení občanské odpovědnosti. V neposlední řadě chce být kraj příkladem pro ostatní města a obce v regionu, které ještě realizaci MA21 nezačaly.

-ps-

PŘEDSTAVENÍ NEZISKOVÉHO SEKTORU V OBLASTI EVVO

V rámci této rubriky bychom chtěli dát prostor neziskovým organizacím z našeho kraje, které jsou aktivní v environmentální výchově a vzdělávání. V prvním čísle jsme dali možnost představit své aktivity neziskové organizaci Eko-info centrum Ostrava.

Eko-info centrum ostrava (EICO)

Toto občanské sdružení bylo založeno v roce 1999 s hlavními aktivitami v oblasti ochrany životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje. Původní aktivity byly v roce 2004 rozšířeny o oblast sociálního poradenství a komunitní práce. Činnost sdružení pokrývá celý Moravskoslezský kraj. V současné době má EICO kromě Ostravy aktivní pobočky zejména v městech Klimkovice a Fulnek. „EICO nabízí programy, vikendy a tábory pro rodiče s dětmi i pro děti samotné vždy s ekologicky laděným podtextem podaným zábavnou a interaktivní formou“, řekla nám předsedkyně sdružení Ivana Mariánková. Pořádá, jako jediná organizace v Moravskoslezském kraji, ekovychovné akce zaměřené komplexně na celou rodinu. Díky dobrým referencím se pobytových akcí účastní i rodiny z jiných regionů - Olomouce, Brna i Prahy. Letos opět spouští oblíbenou a užitečnou službu - denní internetové on-line zpravodajství z dění na táborech na www.tabor.eico.cz.

„Dalším naším živým tématem je komunitní kompostování, čili třídění a využívání bioodpadu v městské sídlištní zástavbě. EICO před dvěma lety instalovalo vůbec první komunitní kompostér v Ostravě. Dnes jsou ve městě díky naší pomoci již čtyři, o tři se starají mateřská centra, v jednom případě mateřská škola“, doplnila Ivana Mariánková.

V rámci komunitního kompostování EICO realizuje projekt „Komunitní kompostování prostřednictvím mateřských center v Moravskoslezském kraji“, podpořený Státním fondem životního prostředí a Ministerstvem životního prostředí ČR. EICO je rovněž partnerem Moravskoslezského kraje v projektu „Rozvoj environmentálního poradenství EPIC v Moravskoslezském kraji“.

Více informací i bohatou fotodokumentaci naleznete na www.eico.cz.

**Kontakt: Eko-info centrum Ostrava
Ing. Ivana Mariánková
702 00 Ostrava, Chelčického 4
e-mail: info@eico.cz, tel.: 737 505 288**

EKOZNAČKY

Pokračování ze str. 1

Pro potraviny vypěstované způsobem šetrným k životnímu prostředí je používána ekoznačka „Produkt ekologického zemědělství“, doplněná známou „zelenou zebrou“ s nápisem BIO. U této ekoznačky významně vystupuje do popředí také aspekt lidského zdraví, neboť potraviny bez chemie jsou bez pochyb pro náš organismus přívětivější. Seznam bio-farem a více o ekologickém zemědělství naleznete na stránkách www.biospotřebitel.cz, o české ekoznačce více na www.kez.cz.

Evropské logo biovýrobku platné od července 2010 je povinné pro všechny balené biovýrobky, které byly vyrobeny v některé ze zemí EU a splňují stanovené normy.

Koupíte-li si dřevěný výrobek s označením FSC můžete si být jisti, že dřevo, z něhož je výrobek zhotoven, pochází z lesů, ve kterých bylo praktikováno environmentálně vhodné, sociálně přínosné a ekonomicky životaschopné lesní hospodaření včetně zpracovatelského řetězce. Tento standard směřuje k obnově zdravých listnatých a smíšených lesů obhospodařovaných šetrným způsobem. Více na www.czechfsc.cz.

Výrobky označené ochrannou známkou Fair Trade sdělují, že pocházejí ze spravedlivější formy obchodu s výrobcí ze zemí Afriky, Asie

a Latinské Ameriky - v překlade to znamená férový či spravedlivý obchod. Suroviny jsou vykupovány od výrobců za pevně stanovené ceny, výrobce tak nepodléhá výkyvům trhu. Součástí obchodu je rovněž příspěvek na sociální rozvoj komunity - např. stavba škol apod. Fair Trade je přínosný také pro spotřebitele a životní prostředí, neboť produkty v mnoha případech nesou známku bioproduktu. Sortiment je však poměrně omezený - nejčastěji můžete koupit čaje, koření, čokolády, kakao, kávu či umělecké a řemeslné výrobky. Problémem může být také dostupnost tohoto zboží. Nenabízí-li jej Vaše oblíbená prodejna, neváhejte se zeptat, zda o něčem takovém neuvažují do budoucna, čímž pomůžete šířit myšlenku Fair Trade a snad docílíte zavedení tohoto zboží i u vás. Můžete také využít k nákupu Fair Trade výrobků služby specializovaných e-shopů. Více informací naleznete např. na stránkách Asociace pro Fair Trade www.fairtrade-asociace.cz či Společnosti pro Fair Trade a rozvojové vzdělávání www.fairtrade.cz.

Všechna uvedená označení jsou ověřena a garantovaná. Vyskytují se však také výrobky s nejrůznějšími značkami s předponou EKO nebo obrázky evokující ekologickou tematiku. Nemusí se nutně jednat o klamavou reklamu, nic však nezaručuje, že výrobek je opravdu k životnímu prostředí šetrný. -ps-

DEN V LESE aneb „Dobrodružství pro celou rodinu“

Akce proběhla v sobotu 21. 5. 2011 v prostorách Lesní školy a Bělského lesa. Na přípravě akce se podíleli studenti naší školy. V rámci mezipředmětových vztahů tvořili v hodinách ICT pozvánky, které byly poté zaslány na všechny základní školy městského obvodu Ostrava-Jih. V hodinách ekologie a biologie jsme tvořili vhodné úkoly pro soutěžící tak, aby se mohly zúčastnit děti všech věkových kategorií. V sobotu ráno jsme se všichni sešli v prostorách Lesní školy a v okolním lese nachystali stanoviště. Soutěžící se startovní kartičkou obešli všechna stanoviště podle fáborků a plnili úkoly, které jim studenti zadávali. V cíli pak probíhala soutěž „Namaluj les“. Akce se zúčastnilo 220 soutěžících dětí, 30 studentů Střední průmyslové školy chemické a Gymnázia akademika J. Heyrovského v Ostravě-Zábřehu, a přes 300 dospělých. Vzhledem k proměnlivému počasí a konkurenci jiných akcí bylo z účasti vidět, že lidé chodí do lesa rádi, jen jim k tomu chybí podněty. Všemi účastníky byla akce hodnocena velmi kladně, někteří ani netušili, že Lesní škola uprostřed Bělského lesa v blí-

zkosti sídlišť existuje. Přítomní se zdokonalili nejen ve znalostech přírody, ale také v komunikačních schopnostech. Děti prožily den ve společnosti svých rodičů a určitě to prospělo jejich vztahu. Také poznaly, že existují i jiné druhy zábavy než např. počítač.

Mgr. Jana Vlčková, koordinátorka EV
SPŠCHG Ostrava-Zábřeh

**SPŠCHG akademika Heyrovského,
přísp. organizace, 730 00 Ostrava-Zábřeh,
Střeškovská 2854/1, tel.: 595 781 541,
595 781 538, <http://chemgym.cz/>**

DEN V LESE aneb Dobrodružství pro celou rodinu
 KDY: sobota 21. 5. 2011, 9-14 hodin
 KDE: Lesní škola v Bělském lese
 PROGRAM: -soutěže pro děti a dospělé
 -ukádky lesní techniky
 Přijďte se pobavit a odpočinout i se svými ratolestmi a poznat krásy Bělského lesa
VSTUP ZDARMA
 www.chemgym.cz www.ostravskelesy.cz
 Ostrava!!! Akce proběhne se příjizí Střeškovská místo Ostrava
 SPŠCHG

Lesníci pomáhají vzdělávat žáky základních škol v úctě k přírodě

Nadace dřevo pro život připravila a v letech 2010-2011 realizuje společně se svými partnery Krkonošskou poradenskou a informační, o. p. s., a Ostravskými městskými lesy a zeleň, s. r. o., pro žáky a učitele základních škol v Moravskoslezském kraji vzdělávací projekt „Zavádění vybraných průřezových témat do ŠVP základních škol prostřednictvím projektového vyučování“. Projekt je podpořen grantem z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v Moravskoslezském kraji.

Od začátku 90. let 20. století se v Evropě úspěšně rozvíjí forma prožitkové pedagogiky spojená s komplexním vnímáním lesa - lesní pedagogika. Tento směr vzdělávání by si zasluhoval větší pozornost zejména proto, že dětem představuje lesní prostředí jako důležitý ekosystém se všemi biologickými a ekologickými vazbami. Důle-

žitou roli hraje také poznání dřeva jako obnovitelné suroviny, která se dá snadno opracovat a využít. Během výuky v lese se střídají hry s meditacemi, jejichž cílem je poznání lesního prostředí všemi smysly. Hravou formou lesní pedagogové dětem vysvětlují vztahy v přírodě, chování zvířat apod. Využívají k tomu smyslové, znalostní, pohybové a kreativní hry, během nichž děti ve velké míře zapojují svou fantazii. Jedním z cílů projektu je tak podpora rozvoje lesní pedagogiky. Více naleznete na stránkách www.lesnipedagogika.cz.

V Moravskoslezském kraji je celkem 461 ZŠ, v nichž se vzdělává přibližně 112 000 žáků ve věku 6-14 let. Do projektu bude postupně zapojeno přibližně 60 ZŠ a 8 000 žáků, tedy asi osmina škol a každý 14. žák. Rovněž budou průběžně proškoleni pedagogičtí pracovníci zapojení do projektu v projektovém vyučování v rámci průřezových témat Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Osobnostní a sociální výchova.

Spolu s učiteli jsou spoluvytvářeny výukové materiály a vlastní výukové projekty. Společně tak bude realizováno na 600 školních výukových projektů. Část z nich - modelové výukové projekty - navrhujeme k zapracování do školních vzdělávacích plánů jednotlivých škol. Veškeré metodické materiály, které v rámci projektu vzniknou, postupně zveřejníme na internetu a budou k dispozici všem školám a učitelům v Moravskoslezském kraji. Hlavním cílem je pomoci základním školám zavést do jednotlivých ŠVP vybraná průřezová témata (Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Osobnostní a sociální výchova) prostřednictvím projektového vyučování.

-jv-

Prožitková pedagogika spojená s komplexním vnímáním lesa (tzv. lesní pedagogika) představuje dětem lesní prostředí jako důležitý ekosystém...

Přínosem projektu bude:

Pro Moravskoslezský kraj

- Vytvoření skupiny profesionálních komunikátorů, kteří mohou klíčová témata a priority kraje v oblasti lesního hospodářství a zpracování dřeva předávat veřejnosti prostřednictvím vzdělávacích programů.
- Projekt pomáhá zavádět do školní výuky prvky, které podporují realizaci reformy ve školách.
- Vznik modelových výukových projektů pro základní školy v oblasti environmentální výchovy.
- Pomoc základním školám zavést do jednotlivých ŠVP vybraná průřezová témata.
- Podpora smysluplného využívání volného času dětí a mládeže a naplňování jedné z možných prevencí sociálně patologických jevů, podle hesla „kdo si hraje, nezlobí“.

Pro lesní hospodářství jako celek

- Zlepšení komunikace s jednotlivými cílovými skupinami veřejnosti.
- Využití lesní pedagogiky jako marketingového nástroje LH.
- Zvyšování schopností lesníků přispívat k úspěšnému zvládnání pracovních úkolů celé organizace.

Pro pro osobnost lesníka

- Získání akreditovaného vzdělání (akreditace od MŠMT) v oblasti práce s dětmi (výukových metod).
- Snadnější komunikace s učiteli a základními školami - začlenění lesní pedagogiky do standardizovaného systému základního školního vzdělávání v ČR ve vazbě na školskou reformu.
- Získání dovedností pro prezentaci vlastní práce před veřejností.
- Osvojení diskusních a komunikačních technik.
- Posílení komunikačních dovedností s možností využití i v běžném životě.
- Posílení sebepoznání, zvýšení sebevědomí.
- Zvyšování kvalifikace pro osobní a profesní růst.
- Zvýšení kvalifikačních předpokladů pro výkon vlastní práce, pro práci v týmu.
- Získání dovedností k posílení a lepšímu využití vlastního potenciálu.
- Získání dovedností pro úspěšný kariérní růst a zvládnání náročných pracovních úkolů.
- Posílení dovedností k zvládnání krizových a stresových situací.
- Posílení pracovní kreativity a flexibility.
- Zlepšování dovedností lesního pedagoga ve vztahu ke vzdělávacímu systému.

PŘEDSTAVENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ V OBLASTI EVVO

V této rubrice hodláme představovat školy a školská zařízení, která si budují novou „image“ v rámci vzdělávání pro udržitelný rozvoj. V tomto čísle bychom chtěli čtenářům přiblížit, jaké mají školy možnosti stát se Centry EVVO a VUR.

Škola je společenskou institucí, jejíž tradiční funkcí je poskytovat vzdělání žákům příslušných věkových skupin v organizačních formách podle určitých vzdělávacích programů. Škola se neustále rozvíjí a mění podle potřeb společnosti. Některé školy v Moravskoslezském kraji svými inovačními přístupy působí na širokou veřejnost v oblasti environmentálního vzdělávání i vhodného životního stylu. Cílovou skupinou škol i školských zařízení jsou děti z mateřských škol, žáci základních škol a středních škol (gymnázií, středních odborných škol a učilišť), pedagogičtí pracovníci i nepedagogičtí pracovníci pracující ve školství. Zprostředkovatelská škola ovlivňuje i další cílové skupiny - rodiče, místní veřejnost. Jeden ze současných trendů je např. vnímání školy jako komunitního centra.

Některé školy v Moravskoslezském kraji mají již vytvořené podmínky, a to jak personální (absolventi specializačního studia), materiální i prostorové. Školy již v tuto chvíli vykazují schopnost center environmentálního vzdělávání. Pro svou činnost získávají prostředky zejména z Evropského sociálního fondu (ESF) a Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK), 60 % škol a školských zařízení jsou partnery v environmentálně zaměřených projektech. Od roku 2008 bylo v OPVK dosud vyplaceno školám zhruba 17,6 mil. Kč. Takto podpořené organizace zvyšují svou vzdělávací úroveň a vykazují schopnost poskytování relevantních informací v rámci udržitelného rozvoje.

Školy dokáží velmi zdárně koordinovat ekologické aktivity, a to nejen v rámci regionu. Mají stabilní zahraniční partnery, s nimiž aktivně spolupracují a realizují environmentálně zaměřené aktivity.

Moravskoslezský kraj podporuje všechny školy a školská zařízení bez ohledu zřizovatele. Od roku 2005 je radou kraje pravidelně vyhlášen dotační program na podporu EVVO školních projektů. K dnešnímu dni je podpořeno 116 projektů částkou 8,9. mil. Kč. Díky tomuto programu se úspěšně daří rozvíjet badatelsky orientované přírodovědné vzdělávání (inquiry-based science education - IBSE), které podle dosavadních zjištění prokázalo svoji efektivitu jak v primárním, tak i v sekundárním vzdělávání tím, že jednak vzrostl zájem žáků o ně, jednak se zlepšily i jejich dosahované výsledky a současně se podněcovala motivace učitelů. IBSE bylo efektivní u všech skupin žáků jak talentovaných tak hendikepovaných.

Školy a školská zařízení patří k základním pilířům systému EVVO na území Moravskoslezského kraje. Zvyšující úroveň těchto vzdělávacích institucí je v současné době zaměřena na vytváření vzájemné spolupráce mezi školami i dalšími organizacemi (např. neziskové organizace, akademickou půdou, veřejná správa, podnikovou sférou, medií apod.). Školy zpravidla disponují dobře vybavenou knihovnou, která je mimo jiné také specializována na oblast ochrany přírody a krajiny. Některé školy v rámci ITC realizují interaktivní počítačové hry, které přibližují environmentální problematiku např. e-learningovými programy či kombinovanými programy ve škole i mimo školu s využitím multimediálních i mobilních technologií. Tyto inovační metody jsou jedním z aspektů pro využití škol jako Center environmentálního vzdělávání. Školy a školská zařízení mají velký potenciál k vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

V rámci odborného školství vznikají centra profesní praktické přípravy ve školách. Velmi významný je rozvoj spolupráce škol se zaměstnavateli, která má nejrůznější formy a podoby. Což lze charakterizovat tak, že jsou nastartovány podmínky pro zvýšení konkurenceschopnosti v ekologickém podnikání.

Školy jako Centra environmentálního vzdělávání a VUR mohou být dostupné každé obci. Záleží na podmínkách, které budou zřizovatelé ve školách prosazovat a jaké projekty budou podporovat. Snad se nám podaří motivovat nejen školy, ale také jejich zřizovatele, kteří je svým přístupem mohou podpořit, tak, aby opravdu v každé obci bylo takovéto centrum.

A na závěr vám chceme představit školy, které s Moravskoslezským krajem nejen aktivně spolupracují, ale lze je také právem nazvat Centry EVVO a VUR.

-jh-

ŠKOLNÍ PROJEKT: Rostliny našeho kraje

Moravskoslezský kraj podporuje ekologické vzdělávání a osvětu ve školách a školských zařízeních a pravidelně vyhláší dotační programy na podporu školních projektů v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Ve školním roce 2010/2011 podpořil Moravskoslezský kraj finančně v rámci svého dotačního programu také projekt „Rostliny našeho kraje“, který byl realizován studenty a učiteli Obchodní akademie a Vyšší odborné školy sociální Ostrava-Mariánské Hory. Hlavním cílem projektu bylo, aby žáci získali nové teoretické znalosti a praktické dovednosti při pozorování, fotografování a výsadbě rostlin a činnostech v rámci interaktivní exkurze.

Žáci a studenti dokumentovali výskyt vybraných druhů rostlin v okolí školy a v okolí jejich bydliště. Zaměřili se na druhy rostlin, které jsou v našem kraji původní a na druhy zavlečené. Zvláště sledovali výskyt invazivních druhů rostlin. Ukázalo se, že někteří z nich mají potíže s určením běžných druhů jako je prvosenka jarní nebo podběl lékařský. S křídlatkou japonskou, bolševníkem velkým, netýkavkou západní a dalšími invazivními rostlinnými druhy se většina žáků setkala poprvé. Mladí lidé zapojeni do projektu nejen rostliny sledovali, ale spolu s pedagogy, za podpory SRPŠ, vedení školy a odborníků z Gardencentra Ostrava vybudovali na pozemku školy stanoviště

Moravskoslezský kraj podpořil finančně také projekt „Rostliny našeho kraje“...

Rostliny našeho kraje. Můžeme zde spatřit druhy rostlin, které do našeho kraje historicky patří vedle druhů u nás nepůvodních. Ke stanovišti byly vytvořeny pracovní listy, které jsou využívány při výuce předmětu Základy ekologie. V rámci projektu proběhla dvou-denní interaktivní exkurze do Arboreta Nový Dvůr a na Malou Morávku. Své zážitky a získané poznatky zpracovali studenti do poutavých prezentací, které zveřejnili na závěrečné konferenci k projektu. Byla vyhlášena také fotografická soutěž na téma „Rostlinní hosté a agresori ve fotografii“ a uspořádána výstava přihlášených fotografií.

Pokračování na str. 5

ŠKOLNÍ PROJEKT: Rostliny našeho kraje

Pokračování ze str. 4

Celkem se do projektu zapojilo více než 80 studentů a 5 pedagogů. Ukázalo se, že mladí lidé mají zájem o pozorování přírody kolem sebe, pokud dostanou příležitost. Mnozí z nich se s velkým nadšením pustili do zahradnických prací a výsadby rostlin ve škole a někteří se přiznali, že takovou činnost dělají poprvé. Rovněž ohlasy rodičů jsou velmi pozitivní a s povděkem kvitují, že jejich potomci vstali od počítačů a smysluplně vyplnili svůj volný čas.

Koordinátorka ekologické výchovy:

Mgr. Alena Koubková

e-mail: alena.koubkova@oao.cz

www.oao.cz

EKOPORADENSTVÍ v Moravskoslezském kraji

Moravskoslezský kraj získal ze Státního fondu životního prostředí dotaci na realizaci projektu „Rozvoj environmentálního poradenství EPIC v Moravskoslezském kraji“ ve výši zhruba 2,6 mil. korun. Projekt bude realizován do května 2012.

nancovaného prostřednictvím Evropského sociálního fondu (ESF) v letech 2006-2008. Mezi hlavní aktivity projektu patří zajištění ekologického poradenství pro veřejnost, obce a podniky, a to nejen prostřednictvím přímého poradenství (osobní návštěva v poradně, telefonický dotaz), ale také internetového poradenství na základě nově vytvořených webových stránek projektu (viz kontakt níže), kam mohou občané zasílat své dotazy. Projekt je zaměřen rovněž na vzdělávání pracovníků v oblasti poradenské činnosti, a to jak ze zapojených ekoporaden, tak i z dalších organizací v kraji (např. mateřská centra). Prostřednictvím těchto center projekt osloví doposud opomíjenou cílovou skupinu - předškolní děti a jejich rodiče.

Cílem projektu je rozšířit a zkvalitnit stávající síť ekoporaden v Moravskoslezském kraji a zprostředkovat tak nejširší veřejnosti, včetně té odborné, informace v oblasti životního prostředí a navázat na výsledky úspěšného projektu „Rozvoj sítě environmentálních poradenských a informačních center Moravskoslezského kraje“, fi-

Kontakty na jednotlivé ekoporadny zapojené do projektu naleznete v sekci Ekoporadny na <http://ekoporadna.kr-moravskoslezsky.cz>

Tipy na výlet

NAUČNÁ STEZKA MIONŠÍ

Naučná stezka Mionší vede okrajovými partiemi pralesa Mionší. Tento skvost beskydské přírody patří mezi nejzachovalejší lesní komplexy v moravské části Západních Karpat. Je domovem asi 110 druhů obratlovců a z toho 73 druhů ptáků. Druhové bohatství hub ho řadí mezi nejvýznamnější mykologické lokality u nás. Jedná se o největší komplex přirozeného jedlobukového lesa karpatského typu na území České republiky. Najdeme zde mozaiku lesních porostů, menších lesních luk tzv. polan, pramenisek a skalek. Celý okruh naučné stezky měří zhruba 7 km a má 10 zastavení vybavených informačními panely. Cílem je umožnit návštěvníkům shlédnout alespoň část legendárního beskydského „pralesa“, a přitom zachovat jeho klid. Proto je stezka zřizována jako sezónní - je přístupná každoročně od 1. června do 15. září. Mimo tuto dobu jsou tabule demontovány.

Tabule naučné stezky poskytují návštěvníkům následující informace:

- seznamují je s množstvím pozoruhodných původních obyvatel hor - rostlinami i zvířaty,
- vysvětlují, jak se liší běžný hospodářský les od přirozeného, a proč je Mionší „prales“ a ne prales,
- popisují, jak funguje přirozený les, k čemu jsou dobré suché a polámané stromy,
- líčí, jak tento drsný kraj osidlovali lidé a něco ze života zdejších horalů,
- vypráví zajímavosti o zdejších lesích i lovcích, z nichž nejznámější byl Bezručův „markýz Gero“,
- sdělují proč a jak je oblast Mionší již více než 100 let chráněna před běžným využíváním lidmi.

CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

PŘÍRODNÍ REZERVACE ŠTĚPÁN

Přírodní rezervace Štěpán patří mezi nejkrásnější a nejceněnější území Ostravska a Opavska. Leží na rozhraní obce Děhylov a ostravského městského obvodu Martinov, na pravém břehu řeky Opavy. Jedná se o komplex původního rybníka, mokřadů s tůněmi v široké a ploché nivě řeky Opavy a fragmentů lužních lesů tvořených jilmovými doubravami a mokřadními olšinami. Území bylo navrženo k ochraně již v roce 1992, a následně bylo vyhlášeno jako přírodní rezervace.

Celková rozloha území činí bezmála 45 ha. Jádrem území tvoří velký a mělký rybník Štěpán s přilehlým mokřadem. Volná vodní hladina je charakteristická masivním výskytem rostlin kotvice plovoucí a silnou populací nepukalky plovoucí. V mokřadech roste především rozsáhlý porost rákosin, který místy doplňují vysoké ostřice. Rozsáhlé rákosiny zaujímají až polovinu hlavní plochy rybníka a místy přecházejí až do mokřadních vrbin či bažinných olšin. Součástí rezervace je i přirozená tůň, ve které za povšimnutí stojí plovoucí stulík žlutý, vodanka žabí,

šťovík klubkatý a leknín bělostný. Na bohatá rostlinná společenstva je vázaná řada živočichů včetně mnoha výjimečných a zvláště chráněných druhů. K systematicky sledovaným skupinám živočichů patří měkkýši, vážky, vodní brouci, ryby, obojživelníci a ptáci. Mezi vzácné druhy bezobratlých patří např. plž-lištopka lesklá a vážka jasnoskvrnná a z vodních brouků potápník. Zaznamenány byly tři druhy vzácnějších nosatců vázaných na vodní a mokřadní rostliny nebo velmi ojedinělý druh střevlíka. Mezi obratlovce jsou nejceněnější druhy vázané na bažinná stanoviště a vodní prostředí s dobře vyvinutým specifickým rostlinným společenstvem. Z rybí říše se na Štěpánu vyskytuje stabilní populace piskoře pruhované. Lokalita je také velmi bohatá na obojživelníky, doposud zde bylo zaznamenáno 11 druhů včetně kriticky ohroženého skokana ostronosého. Území obývá zhruba 160 druhů ptáků, z čehož téměř polovina v lokalitě hnízdí. K nim patří např. moták pochop, morčák velký, chřástal polní a čírka modrá. Ve skupině vodních ptáků jsou zastoupeny druhy, které patří v současnosti mezi nejvíce ohrožené živočichy ve střední Evropě. Unikátním nálezem je hnízdění rybáka bahenního. Rybník slouží také jako zastávka vodního ptactva při jarních a podzimních tazích, proto zde hnízdí např. labuť. O výjimečnosti lokality svědčí i fakt, že přírodní rezervace je zároveň součástí evropsky významné lokality „Děhylovský potok - Štěpán“, a to zejména s ohledem na výskyt kuňky ohnivě, piskoře pruhované a vážky jasnoskvrnné.

Rybník Štěpán je ze severní, východní a jižní strany obklopen hrázemi v celkové délce 1,5 km. Stromový porost na hrázích je tvořen převážně habrem obecným, javorem babykou, dubem letním, dubem červeným a lípou srdčitou. Po hrázi rybníka vede od roku 2009 naučná stezka, která informuje návštěvníky a milovníky přírody o fenoménech v přírodní rezervaci. Hráz také slouží i jako cyklostezka spojující ostravskou městskou část Třebovice s obcí Děhylov.

-ps-

SPACES FOR LEARNING v praxi

„Meteorologové nepovolili na zítra vyjíždky na moři k Bass Rock“. Ta věta, kterou Alasdair Jappy tichounce pronesl při večerním upřesňování programu příštího dne, mne ranila. Na tuto legendární skálu na okraji zálivu Firth of Forth, opředenou nejen pověstmi, ale i krutou historií, nejen nevystoupím, ale ani ji neobjedu na objednané lodi z přístavu Dunbar. Operativně měníme program, využíváme nabídky Toma Brocka ze Scottish Seabird Center v North Berwick a návštěvu muzea prodloužíme i o učební programy pro žáky škol.

Následujícího dne je chladné, ale krásné slunečné počasí. Bohužel vlny na moři nepovolují malým plavidlům cestu k divokému pobřeží Bass Rock, kde je největší hnízdiště terejů bílých (*Morus bassanus*) na světě. Údajně jich zde napočítali v roce 2009 asi 50 000 v párech a další téměř stejné množství „nezadaných“. Zpravidla se jejich počet uvádí kolem 40 000, což je zřejmě přesnější číslo. Přesto ohromující pro prostor zhruba tříhektarového ostrůvku ležícího přibližně 5 km od North Berwick, kam přijíždíme v poledních hodinách.

Naši partneři z projektu (kraj East Lothian, Knox Academy v Haddingtonu a Seabird Center v North Berwick) nás vítají, nevidíme se poprvé a věříme, že ne naposledy - vždyť projekt pokračuje až do roku 2012. Procházíme celým objektem se zasvěceným výkladem, ale vrchol přichází v podzemní části Centra. Pomocí řady automatických kamer (napájených solární energií) umístěných přímo na tři míle vzdálené skále Bass Rock pozorujeme Tereje. Jsou úžasní ve

své neohrabanosti (jsou uzpůsobeni přednostně pro život na moři) i v neuvěřitelném množství. Marně ale hledáme „Puffins“, papuchalky, kteří v této době také mají přilétat ze severních moří, aby se mohli v klidu rozmnožovat před návratem zpět na otevřené moře. „Ještě bohužel nepřiletěli, ale snad je uvidíte v příštím roce“. Slova Toma Brocka znějí sice optimisticky, ale...

Pokračování na str. 7

SPACES FOR LEARNING v praxi

Pokračování ze str. 6

Ve výukovém sále probíráme spolupráci do budoucna. Jak se mohou i naši žáci podílet na videoprogramech s ekologickou tematikou, jak můžeme využívat programy mořského centra přímo v naší výuce na Gymnáziu v Karviné, jak propojit programy všech partnerů tohoto úžasného ekologického projektu.

V pozdním odpoledni fotíme Bass Rock z pláže. Nádherný vulkanický ostrov dosahuje výšky přes 100 m, v různých pramenech se uvádějí hodnoty od 107 do 110 m. Na skále vidíme zřetelně maják, k jehož výstavbě významně přispěl Robert Stevenson, dědeček spisovatele Roberta Louise Stevensona. Přenáším se do novel známého spisovatele, které jsem jako kluk hltal. Skály, piráti, vraky, dobrodružství. Před očima vidím defilovat hrdiny, které na tuto skálu spisovatel umístil. Mám pocit, že David Balfour ani ne-

mohl být v působivějším prostředí. Vracíme se do Haddingtonu na Kox Academy. Jsme nabiti novými dojmy. V East Lothian Courieru vychází článek o naší návštěvě. I ve Skotsku se ví o českých partnerech tohoto projektu - Moravskoslezském kraji, Gymnáziu Karviná a Klubu ekologické výchovy České republiky. „Noviny vám přivezu,“ slibuje Ally. Pevně věříme, že quach přátelství, který jsme obdrželi od provost (hejtmanky kraje East Lothian) paní Sheeny Richardson je více než symbolem projektu.

RNDr. Bohumil Vévoda, ředitel Gymnázia v Karviné

Gymnázium, Karviná, přísp. organizace
735 06 Karviná-Nové Město, Mírová 1442
kancelar@gym-karvina.cz, tel.: 596 311 197
<http://www.gym-karvina.cz/>

Krajský úřad zavádí SYSTÉM EMAS

Krajský úřad se snaží již několik let o dodržování principů udržitelného rozvoje mimo jiné i realizací projektů zaměřených na toto téma. Jedním z takovýchto projektů je „Zavádění systému EMAS na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje“, který byl finančně podpořen z Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí. Tento projekt navazuje na již zaběhnutá Pravidla provozu krajského úřadu příznivého k životnímu prostředí, která jsou jakýmsi předstupněm pro zavedení systému EMAS.

Co je to EMAS?

EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) - systém environmentálního řízení a auditu - je jedním z dobrovolných nástrojů ochrany životního prostředí. Jeho cílem je pozitivně motivovat organizace a její zaměstnance k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí a ke zlepšování environmentální výkonnosti nad rámec legislativních požadavků.

Proč EMAS

a co vše se pod ním skrývá

Krajský úřad se tak rozhodl zlepšit si své renomé vůči veřejnosti a ostatním subjektům veřejné správy, chtěl by snížit svůj vliv na okolní životní prostředí a stát se dynamičtější. Pro naplnění těchto cílů se rozhodl zvýšit environmentální kvality své činnosti - začít lépe nakládat s odpady, hledat úspory ve své každodenní činnosti, předcházet havarijním stavům nebo nakupovat produkty příznivé k životnímu

prostředí. Samozřejmostí jsou také výhody, které z funkčnosti tohoto systému úřadu vzniknou - hospodárnější využívání energií, omezování vzniku a množství odpadů nebo vylepšování vztahů s veřejností.

Krajský úřad by měl být rovněž příkladem a motivací pro ostatní úřady a povzbudit je tak v jejich budoucí snaze vytvořit tzv. „ekologický chod úřadu“ či přímo zavést systém EMAS. V neposlední řadě takto úřad stimuluje své zaměstnance a pozitivně ovlivňuje jejich přístup k životnímu prostředí.

Zavedení systému

Celý proces se skládá ze dvou základních fází. Tou první je samotné zavedení systému EMAS, které představuje splnění několika významných kroků jako např.: definování environmentální politiky, provedení úvodního environmentálního přezkoumání, vytvoření programu školení a vzdělávání pro všechny zaměstnance, tvorba a průběžná aktualizace odpovídající dokumentace, provádění auditů EMAS a další. Druhou fází je ověřování funkčnosti celého zavedeného systému environmentálním ověřovatelem nebo certifikačním orgánem. Zavedením systému EMAS, který by měl být plně funkční v létě příštího roku, získá úřad prvenství mezi všemi krajskými úřady (v ČR mají systém EMAS zavedeny jen tři subjekty veřejné správy - Ministerstvo životního prostředí, jeho příspěvková organizace Cenia a město Chrudim). Udělení této zavedené a mezinárodně uznávané značky jistě zvýší také prestiž úřadu v zahraničí.

Mgr. Petr Strakoš

Články k významným dnům ŽP

EKOLOGICKÝ KALENDÁŘ

Mezinárodní a světové dny životního prostředí

- 18. březen Clean up the World
- 22. březen Světový den vody
- 23. březen Světový meteorologický den

- 1. duben Den ptactva
- 7. duben Světový den zdraví
- 21. duben Den proti hluku
- 22. duben Den Země
- 24. duben Den boje proti vivisekci

- 2. květen Mezinárodní den ptačího zpěvu
- 18. květen Mezinárodní den muzeí
- 24. květen Evropský den parků
- 31. květen Světový den bez tabáku

- 1. červen Den dětí
- 5. červen Světový den životního prostředí
- 8. červen Mezinárodní den oceánů
- 17. červen Světový den boje proti suchu a rozšiřování pouští
- 21. červen Den květů

- 11. červenec Světový den populace

- 16. září Mezinárodní den ochrany ozonové vrstvy
- 16. září Clean up the World

- 1. pondělí v říjnu Světový den lidských sídel
- 2. středa v říjnu Mezinárodní den za omezení přírodních katastrof

- 1. říjen Světový den vegetariánů
- 3. říjen začíná Světový týden zvířat
- 4. říjen Světový den zvířat
- 16. říjen Světový den výživy
- 20. říjen Den stromů
- 24. říjen Den OSN
- 24. říjen Světový den pro rozvoj informací

- 14. listopad Den bez aut
- 16. listopad Den bez cigaret

- 29. prosinec Mezinárodní den biologické rozmanitosti

INFORMACE Z KRAJE:

**Ohlédnutí za akcemi
aneb Příklady dobré praxe**

Druhé setkání koordinátorů ekologické výchovy - téma:

Rok 2011 - Mezinárodní rok lesů

V úterý 11. ledna 2011 se v prostorách zasedací místnosti Zastupitelstva Moravskoslezského kraje na krajském úřadě uskutečnilo 2. setkání koordinátorů ekologické výchovy. Cílem setkání bylo zvýšit povědomí o tom, že rok 2011 je OSN vyhlášen jako Mezinárodní rok lesů. Ústředním mottem roku tedy je „Lesy pro lidi“.

Mezinárodní rok lesů 2011 je pro žáky a studenty základních i středních škol ideální příležitostí navštívit les společně s lesníky. Prostřednictvím koordinátorů se v tomto roce do škol a školských zařízení dostanou informace vysvětlující vliv lesů na stav klimatu, vliv lesů na kvalitu vody a ovzduší, význam dřeva jako obnovitelné suroviny a další témata. Více informací naleznete na webových stránkách Mezi stromy - <http://www.mezistromy.cz/>

Seminář Školy jako centra udržitelného rozvoje

Dne 13. 4. 2011 se konal v aule Obchodní akademie a Vyšší odborné školy Ostrava-Mariánské Hory pod záštitou náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje Věry Palkové a poslance Poslanecké sněmovny ČR Adama Rykaly, odborný seminář s názvem „Školy jako centra vzdělávání pro udržitelný rozvoj“. Akce byla organizována ve spolupráci výše uvedené školy, Moravskoslezského kraje a Klubu ekologické výchovy a konala se v rámci projektu ESF „Zvýšení konkurenceschopnosti středních škol v regionech Moravskoslezsko a Zlínsko“ formou implementace moderních, invenčních a interaktivních metod výuky.

V první části semináře vystoupily zástupkyně Klubu ekologické výchovy s tématy: problematika postavení školních koordinátorů EVVO, prezentace škol na veřejnosti, budování center udržitelného rozvoje na školách. Zástupce firmy Intoza, s.r.o., přednesl příspěvek o spo-

třebě energie v budovách, úsporách a obnovitelných zdrojích v kontextu udržitelného rozvoje. Představil nový projekt firmy na vybudování vzorového pasivního domu v Ostravě, ve kterém firma plánuje pořádat mimo jiné besedy a exkurze pro školy a veřejnost.

Více než padesát účastníků z řad ředitelů a koordinátorů EVVO středních a základních škol a více než deset hostů si o přestávce prohlédlo v rámci projektu nově vybudované učebny environmentální výchovy a fiktivních firem. V druhé části vystoupily zaměstnankyně krajského úřadu, které přednesly informace o projektech podpořených z OPVK a jejich financování. Účastníky také seznámily s novinkami z oblasti krajské koordinace EVVO. Závěr semináře patřil zástupcům škol, kteří inspirativně hovořili o své nelehké práci v oblasti ekologické výchovy.

Organizátory potěšilo, že většina ohlasů na seminář byla velmi pozitivních. Účastníci vyzdvihli především kvalitu přednášek a jejich příspěvků a organizační zajištění akce. Pro příští rok je plánován další seminář, který svým obsahem naváže na diskutovanou a aktuální problematiku vzdělávání v kontextu udržitelného rozvoje.

-ak-

Prezentace žákovských projektů EVVO

Na 3. ročníku konference „Prezentace žákovských projektů EVVO“, který se konal 27. dubna 2011, dostali žáci základních a středních škol příležitost prezentovat svou badatelskou práci zaměřenou na ochranu životního prostředí. Konference se uskutečnila v prostorách krajského úřadu v zasedací místnosti zastupitelstva. Záštitu nad konferencí převzala náměstkyně hejtmana kraje Věra Palková. Všechny prezentace byly velice zajímavé a měly vysokou úroveň. Velký úspěch nakonec sklidily dvě práce, a to: „Včely“ od žákyně Základní a Mateřské školy Bohumín, tř. Dr. E. Beneše 456, a „Zjišťování druhové skladby hmyzu přitahovaného veřejným osvětlením“, kterou prezentovala žákyně Gymnázia v Karviné.

Konference se aktivně také účastnili dva vítězové, kteří v uplynulých dvou letech úspěšně prezentovali své badatelské práce a byly oceněny v březnu 2011 na půdě Akademie věd ČR v rámci inovační soutěže „Chytrá řešení pro životní prostředí“. Z rukou ministra životního prostředí Tomáše Chalupy přebrali oce-

nění Vojtěch Kundrát, žák SPŠ chemické a Gymnázia akademika Heyrovského v Ostravě, který se s projektem „Enzymy ve službách životního prostředí“ stal vítězem kategorie Talent roku. Druhé místo stejnojmenné soutěže v I. kategorii SŠ obsadil Vladimír Maryška, žák téže školy, za projekt „Návrhy inovací v odpadovém hospodářství plastů“.

Náměstkyně hejtmana Mgr. Věra Palková oběma vítězům osobně poděkovala za jejich aktivní přínos ke zlepšení životního prostředí.

Mgr. Bc. Jana Harmanová

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE: Koordinátor EV představuje školu

EVVO na „zemědělce“ v Českém Těšíně

Střední škola zemědělská byla založena v roce 1872 a je nejstarší školou na území Těšínského Slezska. Přestože jsme městskou školou, má u nás environmentální výchova bohatou tradici. Na škole již v minulosti působili vynikající učitelé, kteří vedli žáky k lásce k přírodním vědám i k samotné přírodě. Koncept EVVO se od roku 2001 snažíme navázat na naše předchůdce a vést žáky k pochopení zákonitostí přírody. Cílem EVVO naší školy je připravit žáky na citlivý přístup k přírodě s důrazem na ekologické aspekty hospodaření, s šetrným přístupem k fauně, flóře, půdě a horninovému prostředí. Vychováváme žáky k citu pro ochranu přírody, rekultivační a revitalizační činnosti v industrializované krajině našeho regionu, pro zachování ekologické stability vesnických a městských ekosystémů a udržitelný rozvoj. Součástí EVVO je postupný přechod k ekologickému provozu školy.

V současné době jsou na škole zavedené obory:

- Agropodnikání
- Ekologie a životní prostředí
- Přírodovědné lyceum
- Pekař
- Jezdec a chovatel koní
- Podnikání

Environmentální výchova vychází z krajské koncepce EVVO a je koordinována dle ročního plánu EVVO školy. Absolvování specializačního studia pro školní koordinátory EVVO přispělo ke zkvalitnění práce v oblasti environmentální výchovy. V roce 2006 byla ve škole vyhlášena výtvarná soutěž s cílem vytvořit logo školy. Žáci navrhli logo s environmentální tematikou. Zřízením ekologické učebny byly vytvořeny podmínky pro environmentální výchovu žáků, přípravu projektů a soutěží. V rámci realizace projektu „Ekoškola“ byla provedena analýza školy v oblasti třídění odpadu, spotřeby energie, vody, prostředí školy. Žáci školy založili „Ekotým“, který realizuje a kontroluje ekologický provoz školy dle plánu. Ekotým založil internetové stránky, kde jsou ukládány aktualizace ekologického provozu školy.

Žáci školy se zapojují do ekologických aktivit, které jsou organizovány pro mateřské, základní, střední školy a širokou veřejnost v Českém Těšíně. Některé akce jsou organizovány na mezinárodní úrovni.

Žáci školy se zapojují do ekologických aktivit, které jsou organizovány pro mateřské, základní, střední školy a širokou veřejnost v Českém Těšíně. Některé akce jsou organizovány na mezinárodní úrovni.

- Biojarmark
- Prezentace zemědělského školství v mikroregionu Těšínska
- Den stromů
- Doteky podzimu
- Ozvěny Ekofilmu
- Den Země
- Majáles
- Přírodovědné výstavy

Motivujeme žáky k účasti na ekologických konferencích, na kterých prezentují odborné práce z oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje:

- Mezinárodní ekologická konference v Třinci
- Středoškolská ekologická konference v Praze
- „Prezentace žákovských projektů EVVO“ v Moravskoslezském kraji
- Mezinárodní studentská konference - obnovitelné zdroje energie v teorii a praxi v Českém Těšíně

Věnujeme se také vědecké a badatelské činnosti, ve které máme úspěchy na školní, okresní, krajské, národní i mezinárodní úrovni. Organizujeme školní kolo Středoškolské odborné činnosti s partnerskou školou z Polska a Slovenska. Škola převzala patronát nad parkem u polikliniky v Českém Těšíně, kde žáci udržují zeleň a čistotu parku. Byly zde nainstalovány naučné tabule.

V rámci projektu „Partnerství“ se vytváří v přední části školy botanická zahrada. Žáci školy se podílejí ve spolupráci s Městským úřadem v Českém Těšíně na dotazníkovém průzkumu a vytvoření Ekologické stopy v Českém Těšíně. V rámci oslav Dne Země se podílíme na úklidu různých lokalit ve městě Český Těšín.

Pokračování na str. 10

Studenti se pravidelně účastní akcí zaměřených na ekologii a organizují aktivity také pro širokou veřejnost...

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE: Koordinátor EV představuje školu

EVVO na zemědělce v Českém Těšíně

Pokračování ze str. 9

Spolupracujeme s řadou institucí. Uvedu alespoň spolupráci s Městským úřadem v Českém Těšíně, s občanským sdružením TRIANON. Škola obnovy venkova Třanovice, zřízená obcí Třanovice spolupracuje s naší školou v rámci projektů „Zelené centrum v Třanovicích“ a „Praktikum environmentální výchovy“. Exkurze v Třanovicích dávají možnost realizaci průřezových témat ŠVP a plnění školních plánů EVVO.

Škola získala celou řadu ocenění. Nelze vyjmenovat všechny, ale za velký úspěch považujeme ocenění žáků cenou Učené společnosti České republiky pro středoškolské studenty, dále pak získání titulu Ekologická škola v Moravskoslezském kraji pro školní rok 2008/2009 a ocenění Škola udržitelného rozvoje 1. stupně.

Zkušenosti školní koordinátorky EVVO na Střední škole zemědělské v Českém Těšíně:

Činnost školního koordinátora EVVO je velice náročná, vyžaduje kreativní a organizační schopnosti i když je koordinátor EVVO v plném úvazku zapojen do vyučovacího procesu. Nesmí se zapomínat na skutečnost, že koordinátor by měl pracovat s týmem pracovníků školy. Environmentální výchova žáků školy je úspěšná pouze za podpory a spolupráce vedení školy.

Přeji vám, hlavně začínajícím koordinátorům, aby vás první případné neúspěchy ve vaší práci neodradily. Vytvořit citový vztah žáků k životnímu prostředí, ve vzájemné harmonii používat cit a rozum, chovat se odpovědně ke světu, lidem a přírodě určitě za to stojí.

Ing. Anna Hromková
Školní koordinátorka EV
Střední škola zemědělská, Český Těšín, p.o.
Tyršova 611/2
737 01 Český Těšín
e-mail: anna.hromkova@sszeme-cestesin.cz
www.sszeme-cestesin.cz

Stalo se:

V červnu byla vyhlášena soutěž s názvem „Ekologicky zodpovědný kraj 2011“. Je složena ze tří kategorií:

- Ekologická škola v Moravskoslezském kraji ve školním roce 2010/2011
- Podnikatel roku 2011 z hlediska vztahu k ŽP v Moravskoslezském kraji
- Environmentálně nejpriznivější provoz úřadu/příspěvkové organizace kraje v Moravskoslezském kraji

Bližší informace naleznete na webových stránkách:

<http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/> a http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/mas_environmentalni_vychova.html

Uzávěrka pro podávání přihlášek do všech tří kategorií soutěže je 16. září 2011.

Dne 16. 6. 2011 byl uspořádán v rámci aktivit k místní Agendě 21 Kulatý stůl v Kopřivnici na téma „Cyklostezky a cyklotrasy v regionu Pobeskydí“.

Stane se:

V září bude uspořádán další kulatý stůl, tentokrát v Krnově.

Na měsíc říjen chystá Moravskoslezský kraj Fórum udržitelného rozvoje, které by se mělo uskutečnit 13. 10. 2011 v prostorách DDM Ostrčilova 19 v Ostravě.

V rámci fóra se budou diskutovat tato témata:

1. Životní prostředí
2. Volný čas (sport, kultura, cestovní ruch)
3. Vzdělávání
4. Informovanost, úřad
5. Sociální oblast
6. Doprava
7. Mladí lidé

Bližší informace o kulatých stolech a Fóru udržitelného rozvoje, které se konají v rámci místní Agendy 21 naleznete na webové stránce <http://ma21.kr-moravskoslezsky.cz>.

Moravskoslezské EVVO listy - časopis pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu v Moravskoslezském kraji

Vydává: Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava, IČO: 70890692

Redakční rada: Mgr. Bc. Jana Harmanová, Mgr. Petr Strakoš, Ing. Enrico Gombala, Mgr. Alena Koubková, Mgr. Jana Vičková, RNDr. Radim Misiáček.

Grafické zpracování: Bc. Andrea Pánková, andrea.pankova@post.cz

Vydáno: červenec 2011. Časopis je neprodejný. Vychází v elektronické podobě 2x ročně.

Příspěvky, dotazy a náměty zasílejte na adresu vydavatele nebo na e-mail: petr.strakos@kr-moravskoslezsky.cz.